

НАЦИОНАЛНА ЛОЗАРО - В|

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДЕЛОВОДСТВО

Вх. № 02-00-1191.....
Дата 30.09.2016г.....

Телефон за справки: 9859 2684

ДО

Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
Гр. София – 1040,
Ул. „Г. С. Раковски“ №102

NATIONAL VINE AND
WINE CHAMBER

ОТНОСНО: Коментари по повод на публикуван на 16.09.2016 г. на портала за обществени консултации законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

По повод на публикуван на 16.09.2016 г. на портала за обществени консултации законопроект за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗИД на ЗАДС) и в законоустановения срок, изразяваме несъгласие с някои от постановките в същия, като аргументите ни за това са следните:

1. Изразяваме несъгласие с предложеното заложено в § 7 от законопроекта (и § 38 от ПЗР към законопроекта), с което се създава изречение трето в чл. 27, ал. 3 от ЗАДС, както следва: *„Началникът на митницата при констатиране на наличие на ревизионно производство, издаден ревизионен акт, независимо дали е във фазата оспорване или влязъл в сила ревизионен акт за периода, за който се иска възстановяване на акциз, прекратява като недопустимо производството за възстановяване за съответния период.“*

На първо място обръщаме внимание на обстоятелството, че **въвеждането на въпросната разпоредба не е обяснено и аргументирано по никакъв начин в мотивите към същия**

Чрез въпросната разпоредба, която считаме за недопустима, фактически цяло едно производство по ЗАДС и ДОПК (по възстановяване на акциз) се зачерква във всички случаи на започнало друго производство, а именно ревизионно такова. От формална гледна точка правото на възстановяване на акциз се упражнява, а само възстановяване се осъществява в рамките на иницирано производство по възстановяване на акциз. Прекратяването като „недопустимо“ на производството по възстановяване на акциз фактически лишава задълженото лице от право на възстановяване, независимо от резултатите от започналото ревизионно производство. Чрез този текст фактически се въвежда необорима презумпция, че от една страна, всяко иницирано ревизионно производство от митническите органи задължително завършва с установяване на допълнителни задължения на ревизираното лице и че ревизионният акт ще бъде потвърден впоследствие, на всички съдебни инстанции (в случай на оспорване на административния акт), а от друга страна, че установените допълнителни

задължения задължително ще са равни или ще надхвърлят по размер заявления за възстановяване от задълженото лице акциз.

С предложената разпоредба не се дава възможност на лицето да получи възстановяване на акциз срещу предоставяне на съответното обезпечение (парично или друго) за размера на заявената за възстановяване сума при започнало ревизионно производство.

Въпросната разпоредба е абсолютна предпоставка за административен произвол, при който във всички случаи на упражняване на право на възстановяване на акциз, митническата администрация да прибегва към ревизионно производство, с цел прекратяване на производството по възстановяване.

Следва да се има предвид, че съгласно ДОПК, едно ревизионно производство може да продължи до 3 години, а в случай на последващо оспорване на ревизионния акт по съдебен път, до окончателното произнасяне по процесния случай с влязъл в сила ревизионен или съдебен акт, могат да изминат още 3 години. При приемане на така предложената разпоредба, през целия този 6 годишен период ще се счита, че производство по възстановяване на акциз не е започвало (прекратено в зародиш като недопустимо) и дори да се установи, че правото на възстановяване на акциз е основателно, правото на упражняване на същото може да бъде погасено по давност.

Разпоредбата дори не предвижда в подобни случаи ангажимент за митническата администрация да възстанови неоснователно невъзстановения акциз със съответните законни лихви за периода на забавянето. Съответната разпоредба не предвижда спиране на едното производство (по възстановяване), както би следвало да бъде в една нормална хипотеза при наличие на литиспенденция или едновременна висящност между две производства пред един и същи орган, а директното му прекратяване като „недопустимо“.

С оглед на гореизложеното считаме, че параграфи 7 и 38 от законопроекта следва да отпаднат изцяло. При все това, с оглед на преследваните цели, прозиращи зад така предложенения текст, а именно охраняване интересите на фиска в случаи на риск от неоснователно възстановяване на акциз и необходимост от провеждане на ревизионни действия от страна на митническите органи, законодателни решения е възможно да бъдат реципирани от режима, предвиден в чл. 92, ал. 8 -11 от ЗДДС (Закона за данък върху добавената стойност) по повод на правото на възстановяване на данъчен кредит.

2. Изразяваме несъгласие с предложеното допълнение с нова т. 3 в чл. 102, ал. 3 от ЗАДС в §25 от законопроекта, което предвижда възможност за митническите органи, за целите на осъществявания от тях контрол, да *„поставят технически или други средства за контрол върху движими или недвижими вещи, в знак че достъпът или разпореждането с тях са ограничени“*.

На първо място обръщаме внимание на обстоятелството, че **въвеждането на въпросната разпоредба не е обяснено и аргументирано по никакъв начин в мотивите към същия**. Самата разпоредба е неясна, а самото ѝ съществуване в данъчен закон буди основателни притеснения. От буквалният прочит на проекторазпоредбата става ясно, че на митническите органи се предоставят неограничени правомощия да поставят под **пълна възбрана** за разпореждане и право на достъп **всякакви движими и недвижими вещи** посредством поставяне на *„технически или други средства за контрол“* (без да се прецизират какви). Такава обща формулировка допуска положения, при които под възбрана и ограничаване на достъп могат да бъдат поставени вещи и имоти, които нямат никакво касателство с производството и/или движението на акцизни стоки, не представляват акцизни стоки и не се използват, не са използвани и не биха могли да бъдат използвани във връзка с тези дейности.

На самите технически и други средства за контрол се приписват и допълнителни свойства, а именно, че сами по себе си същите представляват и обозначение за въпросната

възбрана и право на достъп. От буквалния прочит на разпоредбата става ясно също така, че самите технически и други средства за контрол няма да изпълняват присъщите си технически функции (за контрол), а ще служат единствено като знаци. В тази връзка е уместно да се прецени доколко е целесъобразно едно техническо средство за контрол да служи единствено като знак. Още повече че не става ясно какво ще представлява този знак и по какъв начин само от визуалния контакт с едно техническо средство за контрол (например GPS устройство, което според разпоредбата вече няма да е GPS устройство, а просто знак) на едно лице ще му стане ясно, че физическият обект (движима или недвижима вещ) е под възбрана за достъп или разпореждане. Друг е въпросът, че често технически средства за контрол (каквото е GPS устройството например) обикновено се поставят на места (при МПС), които не са достъпни за пряк визуален контакт. Така лице, което се качи на МПС, в което е поставено техническо средство за контрол, изпълняващо функциите на „знак че достъпът до това МПС е ограничен“ по смисъла на предлаганата разпоредба на чл. 102, ал. 3, т. 3 и подкара същото това МПС, ще бъде поставено в хипотезата на нарушение на въпросната разпоредба, което от своя страна ще бъде повод за търсене на административнонаказателна отговорност от същото това лице на основание предложената със законопроекта изменителна разпоредба на чл. 122а от ЗАДС поради неправомерно въздействие (друга неясна формулировка в проектозакона) върху средството. В тази връзка с проекторазпоредбата на чл. 122а, ал. 1 се предвижда глоба за физическите лица в размер от 1000 лв. до 10 000 лв.

С оглед на горензложеното предлагаме текстовете на §25, както и на ал. 1 и ал. 3 в §35 да отпаднат от законопроекта.

3. Изразяваме несъгласие с предложеното в § 26 от законопроекта.

В мотивите към същия се твърди, че предлаганата изцяло нова разпоредба на чл. 102а в ЗАДС се цели „*правилното и еднакво прилагане на разпоредбите от митническите органи, както и ще даде правна сигурност за подлежащите на контрол по този ред лица*“. По никакъв начин не можем да споделим подобно твърдение с оглед на текста на въпросната проекторазпоредба, съдържащ в себе си понятия и постановки с неясен смисъл и такива, които предполагат по-скоро поле за широки интерпретации, отколкото стриктно и буквално прилагане.

Заявената цел на разпоредбата е да прецизира функциите и употребата на техническите устройства по чл. 102, ал. 3, т.1 от ЗАДС. Въпросното нормотворческо упражнение обаче по никакъв начин не прецизира какви ще са въпросните технически устройства. В мотивите към законопроекта се дава примерно изброяване на евентуалното естество на същите. Легални дефиниции за тези технически устройства за целите на контрола върху движението и ползването на акцизни стоки не са предвидени, което е предпоставка за **правна несигурност**. Декларираното в мотивите на законопроекта намерение за прецизиране на текстовете в правилника за прилагане на закона по никакъв начин не гарантират наличието на яснота на разпоредбите и правна сигурност.

Така например в чл. 102а, ал. 1, т.1 се предвижда, че подобни технически устройства могат да служат за **спиране на транспортни средства**. Възниква резонният въпрос за какви точно технически средства става въпрос и ако същите осигуряват дистанционен контрол върху движението на МПС, няма ли тяхното използване да се превърне в предпоставка за нежелани пътни инциденти.

Особено неясна е формулировката на чл. 102а, ал. 1, т.3 и т. 4, предвиждаща, че тези технически устройства могат да се използват за получаване на данни и/или

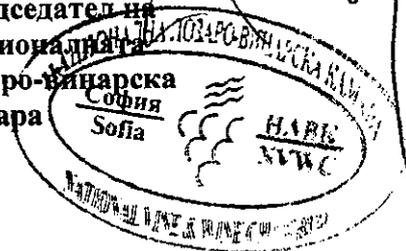
определяне на показатели, имащи значение за акцизното облагане или за предотвратяване на нарушения. Не става ясно какви точно данни и нарушения се визират.

В чл. 102а, ал 2, изречение второ се предвижда възможността за митническите органи да налагат конкретен маршрут на движение на транспортните средства на територията на страната. Тук липсва яснота относно естеството на риска и нивото на неговата обосновааност. Самата разпоредба е абсурдна в частта, с която на митническите органи се вменяват общи правомощия да определят кой и как да се придвижва в пространството на територията на страната.

С оглед на гореизложеното предлагаме текстовете на §26 от законопроекта да отпаднат или същите да бъдат ясно прецизирани, като използваните в тях понятия бъдат конкретно дефинирани.

С уважение,

Радослав Радев,
Председател на
Националната
Лозаро-Винарска
камара

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА

съюз на българския бизнес

Изх. № 04-00-56/ 04.10.2016 г.

ДО

Г-Н ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ

ЗАМ.-МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС

Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

КОПИЕ:

Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове на Министерство на финансите (Изх. № 04.01-237 от 27.09.2016 г. Администрация на МС)

УВАЖАЕМИ Г-Н ДОНЧЕВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ГОРАНОВ,

Във връзка с обсъждането на пакета от промени в данъчното законодателство в НСТС представяме следното становище:

1. Изразяваме обща подкрепа за възприетия подход на:

- запазване на данъчната тежест и облекчаване на информационни обмен между задължените лица и приходните администрации;
- ограничаване на разплащанията в брой чрез намаляване съответния праг;
- електронното подаване на данъчни декларации и др.

2. В подкрепа на позициите на Националната организация на митническите агенти (Писмо до Мф, Изх. № 10 от 29.09.2016 г.) и във връзка с декларираната воля и мерки за справяне с контрабандата на акцизни стоки, предлагаме промяна на чл. 126 **ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове** (ЗИД ЗАДС) със следната аргументация:

Предложените промени на чл. 122а и чл. 126 дефинират максимална санкция за контрабанда на акцизни стоки до 2 000 лв. за физически лица и 4 000 лв. за юридически лица при повторно нарушение, а в случай на нарушаване на средствата за идентификация, измерване или отчет, санкцията и глобата може да достигне съответно до 50 000 лв. за юридически лица, и до 10 000 лв. за физическите.

В предложените текстове е налице очевидна диспропорция в размера на санкциите. Наказанията по двата члена се налагат във връзка с ощетяването на приходите от акциз в бюджета и поради тази причина би следвало да носят еднаква или близка финансова тежест при налагането на административни санкции.

Предвид горното и с оглед уеднаквяване на наказателните мерки, предлагаме чл.126 от ЗАДС да бъде променен, както следва:

„Чл. 126 - Лице, което държи, предлага, продава или превозва акцизни стоки без данъчен документ по този закон или фактура, или митническа декларация, или придружителен административен документ/електронен административен документ или документ на хартиен носител, когато компютърната система не работи, или друг документ, удостоверяващ плащането, начисляването или обезпечаването на акциза, се наказва:

1. с глоба за физическите лица в двойния размер на дължимия акциз, но не по-малко от 5 000 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 20 000 лв.;

2. с имуществена санкция за юридическите лица и едноличните търговци в двойния размер на дължимия акциз, но не по-малко от 10 000 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 40 000 лв.“.

3. В частта на акцизното облагане на енергийните продукти и електрическата енергия ЗАДС като цяло следва хармонизираните правила на ЕС, в т.ч. и основната материалноправна регламентация на Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27.10.2003 г. относно реструктуриране на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията¹ (накратко Директива за енергийното данъчно облагане).

По отношение на правилото за определяне на ставката за облагане на енергийни продукти, за които тя не е изрично посочена, ЗАДС обаче не възпроизвежда изцяло изискванията на Директивата за енергийното данъчно облагане.

Съгл. чл. 2, параграф 2 от Директивата *„Когато енергийните продукти са предназначени за използване, предлагани за продажба или използвани като моторно гориво или гориво за отопление, различни от онези, за които в настоящата директива е определено ниво на облагане с данъци, те се облагат **в зависимост от употребата** със ставката, определена за еквивалентното гориво за отопление или моторно гориво.“*

ЗАДС въвежда правилото за еквивалентност непълно, като се пропуска основната същност. Конкретно чл. 35, ал. 1 на ЗАДС въвежда изискването, че водеща в тези случаи е употребата на продуктите.: *„Енергийните продукти по чл. 13, които са предназначени за използване, предлагат се за продажба или се използват като гориво за отопление или моторно гориво и за които в чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 не е определен размер на акцизната ставка, се облагат със ставката, определена за еквивалентното гориво за отопление или моторно гориво.“*

Това разминаване създава трудности, както за задължените лица, ползващи енергийни продукти без определена в ЗАДС ставка (такъв например е нефтеният кокс), така и за митническите органи, които следва да определят степента на облагане.

За избягването им е необходимо допълнение на ЗАДС, което да го приведе в съответствие с правилото на Директивата за енергийното данъчно облагане. В тази връзка предлагаме в ЗИД ЗАДС да се включи допълнение на чл. 35, ал. 1 ЗАДС, като след думите „се облагат“ се добави израза „в зависимост от употребата“. След допълнението текстът ще има следното съдържание:

„Енергийните продукти по чл. 13, които са предназначени за използване, предлагат се за продажба или се използват като гориво за отопление или моторно гориво и за които в чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 не е определен размер на акцизната ставка, се облагат в зависимост

¹ ОВ, специално българско издание: глава 09 том 002 стр. 98 – 117

от употребата със ставката, определена за еквивалентното гориво за отопление или моторно гориво."

4. Продължава общата неяснота около изпълнението на законовото задължение за внасяне до 31.03.2016 г. от Министерски съвет на разработения проект на **ЗИД на ЗМДТ** в 43-то Народно събрание, в съответствие с §13а от ПЗР на ЗИД на ЗМДТ (посл. изм. - ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.). На 2 май 2016 г. приключи и общественото консултиране, в рамките на което изпратихме наше становище (Изх. № 05-15-4 /26.04.2016 г.).

Поредното блокиране на прилагането на европейския принцип „замърсителят плаща“ ще доведе до задълбочаване на проблемите с разделното събиране и рециклиране на отпадъците, вкл. на паралелното припокриващо се финансиране на едни и същи дейности и корупционни практики. Налице е и риск от налагане на значителни санкции от страна на ЕК по отношение на действащата система за управление на масово разпространените и битовите отпадъци, които ще бъдат стоварени върху всички данькоплатци.

Категорично настояваме към текста за промяна на Закона за местните данъци и такси да бъде включен текстът на проект на ЗИД на ЗМДТ, разработен в междуведомствената работна група към МФ, публикуван за обществено консултиране от МФ на 18 април т.г., като бъдат взети предвид следните бележки и предложения:

Предприятия със сключени договори за обслужване с оператори с валидни разрешителни за събиране, транспортиране и/или третиране на битови отпадъци, да не дължат такса битови отпадъци (чл. 71, т. 3).

В §5 (чл. 67, ал. 5) е регламентирано правото на общинските съвети да приемат основа или основи на ТБО, различни от посочената в ал. 4 (количеството генерирани и третирани битови отпадъци) при наличие на обективни обстоятелства, възпрепятстващи тяхното прилагане. Този текст насочва усилията на общинските съвети към „аргументиране“ на „обективни обстоятелства“, препятстващи прилагането на количеството като основа за определяне на ТБО. Считаме, че е задължително текстът на законопроекта да рамкира императивно прилагане на ал. 8, регламентираща основи, обвързани с количеството генерирани, събрани, транспортирани и третирани битови отпадъци.

Допълнително следва да се приемат промени в законодателството, улесняващи прилагането на този принцип, вкл.:

- връщане на действалите до 1996 г. задължителни изисквания при проектиране на нови жилищни и нежилищни сгради (режим отменен през 1996 г.) за изграждане на приземни общи помещения за временно съхранение на масово разпространени отпадъци;
- реално прилагане на режима на адресна регистрация чрез увеличаване на глобите за задължените лица, вкл. управители на етажна собственост, длъжностни лица от общинските администрации, допълнителни правомощия на органите на МВР и др.

Финансирането на специфичните услуги за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване (§5, чл. 67, ал (8), т.2 от проекта на ЗИД на ЗМДТ) се свежда до две основни възможности:

Първа: за сметка на отделна местна такса с ясно определена основа (алтернативни основи). Този способ създава условия за повече прозрачност, отчетност и обществен контрол от страна на задължените лица, предприятия и жителите на съответната община (населеното място), вкл. върху планирането и отчитането на съответните дейности и разходи. Създава се възможност за определяне на икономически обосновано равнище на разходите и размер на таксите, както за гражданите, така и за собствениците на нежилищни имоти и бизнеса. Разновидност на този способ е запазването на отделен компонент като част от общата такса за битовите отпадъци, какъвто е подходът, възприет в проекта на ЗИД на ЗМДТ.

Основен проблем остава изборът на адекватна алтернативна основа на таксата. Проектът на ЗИД на ЗМДТ посочва като варианти броя на ползвателите на съответния имот или неговата данъчна оценка (отчетна стойност). Защищаваната до този момент позиция от повечето работодателски организации е, че не следва да се използва данъчната оценка или отчетната стойност на недвижимия имот, доколкото липсва пряка връзка с образуването на отпадъците. В същото време, поддържането на обществените територии е пряко свързано с наличната инфраструктура (жилищна, пътна, индустриална, енергийна и др.), с нейното използване от постоянно пребиваващите и приходящи лица (заети, туристи и др.), а така също и с осъществяване на различни дейности и услуги (транспорт, строителство, обществено хранене и др.). Като компромисен вариант може да бъде обсъдено използване на данъчната оценка или на броя ползватели на имотите, но само при дефиниране на специфични ясни правила за определяне на условията брой ползватели на нежилищни сгради и доброволно (алтернативно) използване на този метод от задължените лица.

Втора: Финансиране на съответните дейности по поддръжка на местата за обществено ползване за сметка на общите данъчни и неданъчни приходи на общините. Този подход се прилага широко в чуждата практика, основно за сметка на приходите от имуществени данъци, обвързани с пазарната стойност или данъчната оценка на недвижимите имоти и икономически обоснован размер на ставките. Основен недостатък е ограничената възможност за контрол над органите на местната власт и определяне на икономически обосновано ниво на съответните разходи.

В §6 следва да се добави нова ал. (3) на чл. 68 за да се предотвратят потенциални опити общинските съвети да се връщат към практиката за определяне на ТБО на база данъчна оценка (отчетна стойност на активите), ако не са определили план-сметка до 20 януари, със следния текст:

„(3) В случаи, при които до 31 декември общинският съвет не одобри план-сметката с разходите за следващата година и/или видовете основи за определяне на размера на таксата за битови отпадъци по реда на този закон, съответните разходи за услугите по чл. 62 се финансират за сметка на собствените приходи на общината за следващата календарна година.“

В §10 от ПЗР следва да се съкрати от шест на три месеца срокът за приемане на наредбата по чл. 66, ал. 3, т. 1 от Министерския съвет. Считаме, че от началото на 2014 г., след стартиране на дейността на работната група към Министерство на финансите, имаше достатъчно време за изясняване на източниците на информация, приложимите алгоритми и общи правила за определяне на реда и условията за подготовка на план-сметките на общините и определяне на основите на такса битови отпадъци.

5. Допълнителните разпоредби на **Закона за митниците** (ЗМ) не дават легално определение на въведения през м. август т.г., нов термин в чл. 16, ал.1, т. 3а и чл. 16з, за *„компетентни международни организации“* с правомощия да акредитират лица, издаващи сертификати за непреференциален произход на стоките.

Направените проучвания потвърждават заключението, че в нито една от ДЧ на ЕС или трети държави членуващи в СТО, не действат задължителни правни изисквания и практика за *„международна акредитация на лица, издаващи сертификати за непреференциален произход на стоките“*, доколкото действащите разрешителни или лицензионни режими, администрирани от компетентните държавни органи се приемат за напълно достатъчни. Следва да се подчертае, че това изискване поставя под изключително сериозен риск целият износ за трети страни на стоки с непреференциален произход, чиито годишен размер надхвърля няколко милиарда лева.

Посочените промени са приети в драстично противоречие чл. 26, ал.1 на Закона за нормативните актове, който регламентира основният принцип, че *„Изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на необходимост, обосноваост,*

предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност.“
Нарушен е също чл. 81, ал. 2 и чл. 80 на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Предложенията са внесени от народен представител като „редакционни поправки“ през м. юли т.г. за първи път по време на заседанието на 43-то Народно събрание на второ гласуване. Т.нар. „редакционни поправки“ регламентират нови, абсолютно неясни изисквания към упражняване на дейността и начина на тяхната практическа реализация. Те влизат в остро противоречие с „принципите и обхвата на приетия на първо гласуване законопроект“, поради което не е следвало да „се обсъждат и гласуват“, в съответствие изискванията на чл. 81, ал. 2 на Правилника.

В тази връзка, предлагаме към ПЗР на проекта на ЗИД на ЗАДС да бъдат включени предложения за отмяна на текста - „и притежаващи/o/ акредитация от компетентни международни организации“ в сегашните чл. 16, ал.1, т.3а и чл. 16з на ЗМ.

БСК предлага също да бъде стартиран широк дебат за радикална реформа на държавните такси вкл. на техните функции, принципите за тяхното определяне, разходване, процедури за обжалване, приходни агенции и др., с оглед подготовка и внасяне на съответните нормативни промени в допълнително преценен, разумен срок.

С УВАЖЕНИЕ,

БОЖИДАР ДАНЕВ

Изпълнителен председател

Драги

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

ОТГОВОРНИЯТ БИЗНЕС - ЗА БИЗНЕС ПО ПРАВИЛАТА

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, (02) 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

ДО

**Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) относно предложените от Министерство на финансите изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година със ЗИД на ДОПК и ЗИД на ЗАДС

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) изказва своето **удовлетворение от факта**, че в средата на месец септември Министерството на финансите предложи на обществено обсъждане предложението си за изменение и допълнение на данъчните закони за 2017 година. **Ранното публикуване** и по-дългия срок за обществено обсъждане дават възможност на бизнеса и всички заинтересовани страни внимателно да прегледат предложенията и да изразят своите становища. Така ще бъде избегната създадената в края на 2015 година ситуация, когато с предложенията за изменение на данъчните закони за 2016 година беше предвидено въвеждането на т.нар. „данък уикенд“ без разяснения и достатъчно обсъждания и без изготвена оценка на въздействието на новите разпоредби.

Общият преглед на предложенията за изменение и допълнение на данъчните закони показва, че през 2017 година Министерството на финансите **не предвижда увеличение на данъчната тежест, както и не предлага въвеждането на нови данъци**, а голяма част от предлаганите промени са в посока ограничаване на „сивата“ икономика, което заслужава одобрение и подкрепа.

След внимателен преглед на предложените изменения и допълнения на данъчните закони за 2017 година даваме следното становище:

Относно Закона за изменение и допълнение на закона за акцизите и данъчните складове

Подкрепяме изписването в текста на закона на изрично определение за „употребявани бандероли“. Смятаме, че **точността и липсата на двусмислено тълкуване** на правните норми, особено на тези, които касаят данъчно и митническо облагане, ще допринесе за правилното прилагане на закона и до ограничаване на възможностите за избягване на плащането на акцизи и данъци.

Подкрепяме и предложението за отпадане на изискването лицата да представят пред митническата администрация на удостоверения за наличие или липса на данъчни задължения или задължения за задължителни осигурителни вноски. По този начин **ще намалее административната тежест** за бизнеса при лицензирането и регистрирането по Закона за акцизите и данъчните складове.

Смятаме, че предложеното **изменение на съотношението** между специфичния и пропорционалния акциз за цигарите е **правилно и справедливо**. Предвиденото увеличение на акцизните ставки на цигарите (до 01. 01. 2018 година България ще достигне минималните нива на облагане за ЕС с пропорционален акциз) несъмнено ще доведе до повишаване на опитите за избягване на плащането на акцизи и ДДС върху цигарите. За това **препоръчваме** през 2017 г. да бъдат приложени **допълнителни мерки** (включително и законодателни) за борба с контрабандата на цигари, които да затвърдят добрите резултати от последните години постигнати в събираемостта на акцизите за цигари.

Въвеждането на новата разпоредба в чл. 90б несъмнено ще „запълни празнотата в законодателството“, относно разносната търговия на цигари и случаите, в които се извършват продажби директно от транспортните средства.

Предложеното допълнение на чл. 93 трябва да осъществи нужната превенция и под заплахата от наказание да накара водачите на транспортни средства, превозващи енергийни продукти, да се въздържат от умишлено прекъсване на захранването на GPS устройствата с цел да не може да се проследи движението на акцизните стоки до крайния им потребител. **Тази мярка би следвало да ограничи „сивата икономика“** в търговията с горива и да доведе до по-големи постъпления в бюджета от акцизи и данъци върху горивата.

АИКБ подкрепя новите разпоредби в ЗАДС, целящи облекчаването на реда за спонтанен обмен на данъчна информация между НАП и Агенция “Митници“. По този начин ще се подобри взаимодействието между приходните администрации и ефективността на данъчния и митническия контрол.

Изразяваме своите резерви и скептицизъм относно предложението чл. 103, с който се дава възможност на митническите органи в случаите по чл. 42 и 43 от ДОПК да претърсват и изземват по реда на НПК. Според нас, прехвърлянето на полицейски правомощия на митническите органи може да доведе до натиск върху бизнеса и да създаде

допълнителни възможности за корупция и е необходимо да се направи оценка на въздействието от прилагането на подобна мярка.

Относно предложените промени в Закона за данък върху добавената стойност

Предложените нормативни текстове за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност регламентират различни случаи на корекции на ползван данъчен кредит за недвижими имоти, стоки и услуги, които освен за независимата икономическа дейност на данъчно задълженото лице, се използват за цели различни от нея. Множество нови разпоредби на закона, включително съдържащи математически формули, определят как да бъдат извършвани корекции на ползвания данъчен кредит, когато са настъпили изменения в използването на актива за служебни и лични нужди.

Несъмнено правните норми на законите и особено - на данъчните закони трябва да бъдат ясни и точни и да определят правилното и законосъобразно поведение на данъчно задължените лица при прилагането и спазването им, но, от друга страна, законодателят трябва да създаде правила, които да бъдат прости за разбиране и елементарни за прилагане, така че задължените лица и гражданите лесно да се ориентират в правните норми и с минимални усилия и действия да бъдат изрядни в намерението си да спазят данъчното законодателство. **Не такъв е случаят с предложените текстове в ЗДДС.**

В стремежа да се избегнат неточности при изчисляването на приспаданията, както и неоснователни предимства или неблагоприятни последици по отношение на регистрираните по ЗДДС лица, когато след декларирането са настъпили промени във факторите, въз основа на които първоначално е определена сумата за приспадане, законодателят се опитва в текста на закона с множество разпоредби и сложни математически формули да опише всички случаи и начини на корекции на ползвания данъчен кредит. Предлагаме в текста на закона да бъдат описани само случаите, при които се налага корекцията на ползвания данъчен кредит, както и препратка към Правилника за прилагане на закона, където подробно да бъдат описани начина и формулите за корекция.

Подкрепяме разпоредбите, които изясняват неяснотите и неточностите относно датата на доставка при доставка на стока при условията на **финансов лизинг**, както и текстовете, които определят разширеното приложение на благоприятния режим на облагане на общата **туристическа услуга** от туроператор към всяко лице, в т.ч. към друг туроператор или към туристически агент, което ще повиши конкурентоспособността на българските туроператори.

Относно предложените промени в Закона за корпоративното подоходно облагане

Съгласно предложената промяна се предвижда от 01. 01. 2018 г. декларациите по ЗКПО да се подават задължително по **електронен път** с електронен подпис. Несъмнено електронното подаване на данъчни декларации облекчава процеса на попълване и особено - на подаване на декларациите, спестява време на данъчно задължените лица за

администриране и плащане на данъците, както и реализира процесуална икономия и средства на приходната администрация. Намаляват се и възможностите за грешки и неточности при попълването на декларациите. В предложените промени е предвидено отпадане на предвидената досега в закона отстъпка за електронно подаване на декларацията. Отпадането на данъчно облекчение означава на практика повишаване на данъчната тежест, с което не можем да бъдем съгласни. **Законодателят трябва да предложи начин за споделяне с бизнеса на част от реализираните икономии от вменяването му на задължение за подаване на декларациите по ЗКПО единствено и само по електронен път.**

Подкрепяме предвидената в закона възможност за корекция на подадена годишна данъчна декларация еднократно в срок до 30 септември на текущата година, чрез подаване на нова декларация. Много често в практиката в резултат на провеждането на независимия финансов одит се налагат промени на счетоводния финансов резултат, който е и база за определяне на данъчния финансов резултат, което налага корекция на годишната данъчна декларация. Тава досега се извършваше, чрез изрично разрешение от НАП, поискано от данъчно задълженото лице. Предлаганата промяна ще улесни подобни корекции на годишната данъчна декларация.

Относно предложените промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица

Несъмнено „сивата икономика“ се обслужва от касовите разплащания и трябва да се търсят възможности, включително и законодателни, за стимулиране на безкасовите разплащания, като мярка за борба с неформалната икономика. Предложеното в ЗДДФЛ **данъчно облекчение за физически лица, които при извършването на разходите си използват безкасови плащания е със съмнителен ефект.** Предложението във вида, в който е направено, може на практика да не доведе до повишаване на безкасовите плащания, тъй като не изключва хипотезата, в която физическото лице получава нерегламентирано част от доходите си в брой и същата част разходва в брой, а официалните му доходи се получават по банков път и 80 % от тях се разходват по банков път, което според текста на закона ще го направи „годен“ за ползване на данъчното облекчение. Имайки предвид широкото разпространение на практиката - безкасово плащане на „официалната“ заплата и плащане на „неофициалната“ заплата в плик, такова законодателно предложение поставя в риск приходите в държавния бюджет от този данък, както и дава възможности за стимулиране на тези практики с цел ползване на данъчното облекчение.

От друга страна, увеличаването на картовите разплащания ще доведе до съществено **увеличение за гражданите на разходите за финансови услуги**, като дял от общите им разходи и реципрочно - до увеличаване на приходите на администраторите на картови услуги и на банките. Според нас предложената мярка за стимулиране на безкасовите плащания трябва да е съпроводена с адекватна законодателна промяна, която да

намали банковите и картовите такси при плащане по безкасов път, дори по възможност да ги сведе до нула, за да може безкасовото плащане, освен по удобство и сигурност, да конкурира касовото такова и по цена. Предвид на това, че и БНБ ще реализира икономии за поддържане и обслужване на паричната маса, ако все по-малко се използват парите в брой, е възможно част от тези финансови разходи да бъдат поети от Централната банка.

Съгласно предложенията, годишната данъчна декларация ще се подава **само по електронен път** за доходите, придобити след 01. 01. 2017 година. Отново, подобно на предложените промени в ЗКПО, отпада досегашната отстъпка при подаване на декларацията по електронен път и плащане в срока за подаване, **без да е направено някакво компенсационно предложение за стимулиране на изрядните данъкоплатци** при деклариране и доброволно плащане в срок. Препоръчваме да се предвиди стимул за тях.

Притеснени сме от намаления срок (до 31 януари) за подаване на декларацията по чл. 73 от ЗДДФЛ, с която платците на доходите декларират изплатените доходи на физически лица по извън-трудова правоотношения, както и в тази връзка - удържаните и внесени данъци. Имайки предвид, че платци на такива доходи в голямата част от случаите са работодатели - юридически лица и все по-честата практика за намаляване на сроковете за подаване на различни декларации, това ще доведе до допълнително неудобство и напрежение в счетоводните отдели на предприятията в периода на приключване на предходната финансова година.

Подкрепяме промените, свързани с данъчното облекчение за деца с увреждания, което да се прилага както в годината на раждане, така и в годината, в която детето навършва пълнолетие.

Подкрепяме предложената промяна доходите по чл. 38 от ЗДДФЛ, придобити от местни физически лица от източници в чужбина, да се облагат и декларират само годишно, като дължимият данък се определя в годишната данъчна декларация и се внася в срок до 30-ти април на следващата година. Предложението ще доведе до значително намаляване на административната тежест и на разходите за деклариране и плащане на данъците върху доходите, получени от източници в чужбина.

Подкрепяме разширяването на обхвата на облагаемите доходи и определянето като облагаеми на доходите от игри, които не са хазартни по смисъла на Закона за хазарта.

Енергично подкрепяме и промяната в чл. 13, ал. 1, т. 22, с която се освобождават от облагане ученическите награди (от олимпиади и други подобни състезания и конкурси), които, съгласно действащия към момента закон, подлежат на облагане.

Подкрепяме предлаганите промени, свързани с реда на облагане на непаричните вноски в търговски дружества. Схемите за заобикаляне на закона и неплащането на данъци трябва да бъдат ограничени и преустановени.

Прецизирането на дефиницията на понятието „застраховка Живот“ ще внесе точност и яснота относно ползването на данъчното облекчение, както и ще ограничи възможностите за избягване на плащането на данъци.

Относно предложените промени в Закона за местните данъци и такси

За поредна година е отложено изменението на Закона за местни данъци и такси, с което да бъде законово уредено въвеждането на принципа „замърсителят плаща“, като система на променлива ставка и основа в зависимост от обема или теглото на генерираните отпадъци. Тази промяна е изключително важна и поради това вече години наред настояваме за въвеждането ѝ като силен мотив за гражданите и бизнеса да намалят количеството на генерираните отпадъци, а същевременно и за местната власт да съобрази разходите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците с реално извършени услуги. Всичко това е в пълно съответствие с общностното право - Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците, съгласно която принципът „замърсителят плаща“ е прогласен като основен, съвместно с разходо-ориентираността при определяне размера на ТБО.

Припомняме, че в §13а от заключителните разпоредби Закона за местните данъци и такси е разпоредено Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България да разработи методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци и да внесе в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и чл. 67 от закона.

Такъв проект на методика беше изготвен от междуведомствена експертна работна група, в която участваха представители на общините, бизнеса и администрацията. Същата работна група изготви проект на ЗИД на ЗМДТ, който също беше внесен в Министерския съвет, като важните за нас принципи са намерили място и в предложения законопроект.

Наши представители участваха активно в процеса на подготовка на визираните по-горе проекти. Нещо повече – като отговорен изразител на интересите на българския бизнес бяхме инициатори на значителна част от предлаганите промени. Считаме, че това е начинът за справедливо въвеждане и прилагане на принципа „замърсителят плаща“ – нещо, към което сме се стремили в продължение на години, и което ще ни доближи до добрите европейски практики.

За съжаление, за предна година сме свидетели на отлагане на приемането на предложените и подготвени реформи в областта на определянето на таксата за битовите отпадъци за гражданите и бизнеса.

Относно предложените промени в Закона за ограничаване на плащанията в брой

Подкрепяме намаляването на нормативно регламентирания праг за ограничаване на плащанията в брой в страната от 10 000 лева на 5 000 лева. Припомняме само, че закона беше приет и беше въведено ограничение на плащанията в брой след направено от АИКБ предложение за законодателни промени в резултат на изпълнение на дейностите по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, изпълнен от Асоциация на индустриалния капитал в България.

Мярката ще стимулира увеличаване на безкасовите разплащания и ще минимизира разплащанията в брой при сделки между лицата, участници в стопанския оборот. Практиката показва, че тази мярка води до намаляване на „сивата“ икономика в страната. Същевременно считаме, че с предлаганата промяна се достига праг, който не трябва да бъде променян в следващите няколко години, т.к. е достигнато оптимално съотношение вреди : ползи.

Относно Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Предложените промени касаят регламентацията на задължителния автоматичен обмен на информация между държавите - членки в областта на данъчното облагане, като мярка за по-ефективна борба с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране. В тази връзка се предлага и прецизиране на разпоредби относно обхвата на данъчно-осигурителната информация и основанието за разкриването и от задължените лица.

Предвид на това, че с предлаганите разпоредби се хармонизира задължително европейско законодателство и обхватът на лицата, които ще бъдат задължени да подават допълнително изискваната информация смятаме че промените няма да доведат до съществени разходи и затруднения за бизнеса и затова следва да бъдат подкрепени.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**